

[Niels Helveg Petersen]

den i et større omfang end i dag, og dette vil være en fordel.

Der vil blive lyttet mere til et parlament, der er direkte valgt, men det rækker ikke ved, at Det europæiske Parlament fortsat er en rådgivende forsamling uden lovgivningsmæssig kompetence. Parlamentet kan give råd. Der er grund til at tro, at et direkte valgt parlament vil give råd, der vil blive lyttet til, men kompetencen flyttes ikke og kan ikke flyttes uden traktatændringer, der jo herhjemme også kræver folkeafstemning.

Værdien af de direkte valg i Danmark beror på, at diskussionen om de europæiske anliggender i forbindelse med de direkte valg kan løftes ud af den rille, hvori den kører endnu, og som daterer sig til tiden fra før folkeafstemningen. Det, der bliver hovedspørgsmålet, vi skal diskutere under kampagnen forud for de direkte valg, bliver: på hvilken måde skal Danmark forsøge at påvirke udviklingen inden for EF? Hvilken skål vil vi lægge vore lod i? Hvorledes kan og vil vi anvende det instrument, der nu engang eksisterer?

De politiske partier vil blive tvunget til at fremlægge synspunkter for, hvorledes de ønsker at påvirke den europæiske udvikling. Befolkningen vil få en mulighed for at danne sig en opfattelse af, hvad der er de store linjer i den europæiske politik, på en meget klarere måde end i dag, hvor de europæiske spørgsmål jo, når vi fører almindelige valgkampe, fører en noget tilbagetrukket tilværelse.

Både modstandere og tilhængere burde kunne enes om, at det er en demokratisk fordel, at EF-problemerne derved får en fremtrædende politisk placering i den indre danske diskussion.

Jeg nærer personligt ingen frygt for, at valgdeltagelsen ved disse valg skal vise sig at blive lav. Jeg tror, at valgdeltagelsen vil blive høj, og den fortjener at blive det.

At man indfører de direkte valg betyder ikke, at man på nogen måde skal slække anstrengelserne herhjemme, i denne sal, imellem partierne for at styrke den demokratiske kontrol med vor egen regerings handlinger i markedspolitikken, tværtimod. Vi har et system for demokratisk kontrol her i folketinget, her i Danmark, som er mere vidtgående, end man har i noget andet medlemsland, men det fungerer fortsat ikke tilfredsstillen-

de, og vi må bestandig være på vagt og være på udkig efter muligheder for at forbedre dette system.

Det mest interessante i det foreliggende lovforslag er jo egentlig, hvad der ikke står i det. Regeringen tilforhandlede sig under store politiske omkostninger ret til at have visse forbehold over for valgordningen, tilforhandlede sig retten til at kræve tvunget dobbeltmandat og til at kræve, at afstemningen til EF-Parlamentet skulle foregå på samme dato som et dansk folketingsvalg. Disse forbehold interesserede ingen andre end regeringen. På tværs af folketinget, modstandere og tilhængere, højre og venstre, var der et enslydende råd til regeringen: disse forbehold interesserer ikke. Regeringen drog, synes jeg, klogt konsekvensen heraf og fremsætter nu et forslag, hvor disse forbehold er ikke-eksisterende.

Om selve forslaget vil jeg sige for det første, at det radikale venstre er enig i, at det grønlandske samfund får mulighed for at vælge et mandat. Der er ikke i Grønland et befolkningsgrundlag, der giver det, skal vi sige, matematiske grundlag for at vælge et mandat, men de grønlandske problemer er specielle, og de vedrører et område, der udgør 60 pct. af EF-overfladen. Der er ikke kun tale om her at yde en tjeneste til et flertal på Grønland, som ønsker, at Grønland skal vælge et mandat. Der er også tale om efter min opfattelse at yde en service over for den øvrige del af Europa, som ikke skal savne en grønlandsk stemme til at forklare, hvad det er for ganske specielle problemer, der gør sig gældende på Grønland. Hermed er der ikke på nogen måde efter vores opfattelse taget stilling hverken til Grønlands forhold til Danmark og til hjemmestyreordningen eller til Grønlands forhold til EF. Dette spørgsmål om valget er efter vores mening et tilbud og et rigtigt tilbud til den grønlandske befolkning.

Vi er i det radikale venstre enige i, at landet bliver én valgkreds; en opdeling, hvor der skal vælges 15 mandater, ville uundgåeligt være kunstig. Vi er enige i, at der skal være mulighed for at indgå valgforbund; det er naturligt, når der kræves så mange stemmer til et mandat.

Om det valgtekniske derudover vil jeg sige, at forslaget er et fortræffeligt grundlag for en detaljeret udvalgsbehandling. Men